

Data Governance Act a statystyka publiczna

Od zaufania do współdzielenia danych

Dominika Rogalińska
Wiceprezes GUS

DGA - od danych zamkniętych do danych zaufanych

Europejska strategia w zakresie danych

- Budowa jednolitego, bezpiecznego i interoperacyjnego rynku danych w UE, który zapewni Europie globalną konkurencyjność i suwerenność danych

Data Governance Act

- Przełom w zarządzaniu danymi jako wspólnym zasobem.
- Ramy służące zwiększeniu zaufania do dobrowolnego udostępniania danych z korzyścią dla przedsiębiorstw i obywateli.
- Wprowadzenie „właściwego podmiotu” wspierającego realizację zadań podmiotów sektora publicznego gromadzących dane chronione

Korzyści dla użytkowników danych – (projekt) Ustawa o zarządzaniu danymi

- Zwiększenie dostępności danych.
- Więcej danych dla innowacji.
- Nowe usługi pośrednictwa danych.
- Dane dla dobra ogólnego.
- Większe zaufanie i bezpieczeństwo.

DGA – właściwy podmiot

Celem właściwego podmiotu jest udzielanie pomocy podmiotom sektora publicznego (do których wpłyną wnioski o przyznanie dostępu do danych chronionych)

(zgodnie z projektem) Funkcję tę pełnić będzie **Prezes Głównego Urzędu Statystycznego**

GUS jako podmiot właściwy DGA

GUS jako instytucja zaufania:

- Brak interesów komercyjnych – Misja publiczna.
- Reprezentuje obywateli – Działa w interesie publicznym.
- Wiarygodność – Uznawany przez naukowców, administrację i organizacje międzynarodowe.

Kompetencje GUS:

- Doświadczenie w pracy z danymi, w tym objętymi ochroną.
- Neutralność i brak konfliktu interesów.
- Kompetencje w anonimizacji, pseudonimizacji i ochronie prywatności.
- Prowadzenie prac w zgodzie z Europejskim Kodeksem Praktyk Statystycznych (EKPS).
- Zobowiązanie do przestrzegania tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy) i niezależność zawodowa (art. 25a ustawy).

Dane objęte szczególną ochroną

DGA obejmuje dane chronione:

- Tajemnice handlowe
- Dane chronione prawami własności intelektualnej
- Dane osobowe objęte ochroną
- Informacje statystyczne chronione tajemnicą statystyczną

Tajemnica statystyczna

- Gwarancja, że dane jednostkowe nie będą ujawnione w sposób umożliwiający identyfikację.

Przymus prawny

- Naruszenie tajemnicy statystycznej grozi karą do 5 lat więzienia.

GUS od lat
chroni dane z
najwyższą
starannością

Zadania GUS jako podmiotu właściwego DGA

Rola podmiotu właściwego:

- Przewodnik w udostępnianiu danych.
- Wspiera instytucje publiczne w bezpiecznym udostępnianiu danych chronionych.

Zakres wsparcia GUS:

- Tworzenie bezpiecznego środowiska przetwarzania danych.
- Doradztwo w strukturyzacji i przechowywaniu danych.
- Pomoc w anonimizacji i pseudonimizacji.
- Ocena ryzyka ujawnienia danych.
- Ochrona tajemnic.
- Wsparcie w zakresie zgód, umów i zgodności z przepisami.

Infrastruktura i bezpieczeństwo

Nowoczesne środowisko pracy z danymi:

- Zwirtualizowana infrastruktura – zapewniająca ciągłość i szyfrowanie.
- Kontrola dostępu.
- Analiza ryzyka ujawnienia danych.
- System TransGUS – szyfrowany kanał transferu danych (SSL v.3, 128-bitowe szyfrowanie).
- Stanowisko Naukowiec – bezpieczna platforma dla środowisk naukowych.

WYZWANIA ZWIĄZANE Z NOWĄ ROLĄ GUS

Wyzwania

Nowa rola – szansa na dalszy rozwój

Co robimy, by sprostać wyzwaniom?

- Dostosowujemy kompetencje do nowych typów danych (handlowych, IP, osobowych)
- Aktualizujemy procedury i dokumentację
- Wzmacniamy infrastrukturę i bezpieczeństwo systemów
- Pozyskujemy środki na realizację nowych zadań

Statystyka publiczna w ekosystemie danych

Statystyka publiczna jako centrum ekosystemu danych:

- Filar zaufanej gospodarki opartej o dane.
- Wspieranie decyzji, programowania i ewaluacji polityk, innowacji.
- Architekt zaufania w cyfrowym świecie, w kontrze do dezinformacji i fake newsów.
- Zwiększenie roli statystyki publicznej w systemie informacyjnym państwa.

Kultura danych oparta na:

- Niezależności i neutralności.
- Poufności i etyce.
- Jakości i interoperacyjności.
- Transparentności i zaufaniu.

Rozwój oferty statystyki publicznej

Nowoczesne źródła danych

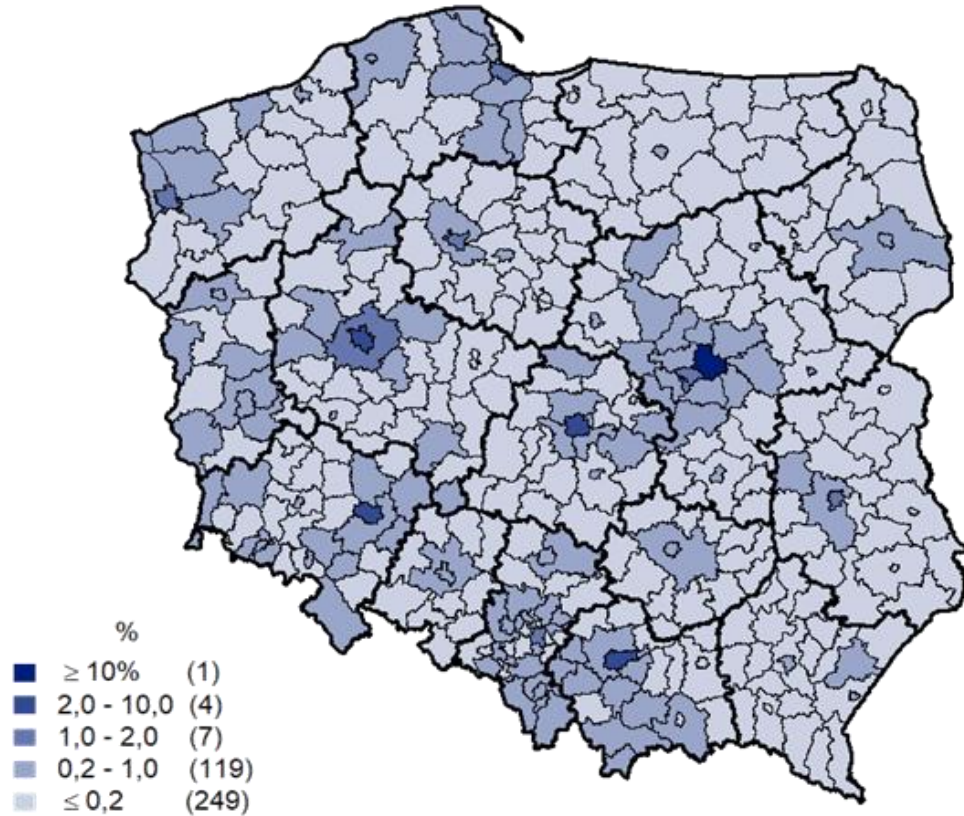
Źródło danych:

- Rejestry administracyjne
- Dane satelitarne
- Karty płatnicze
- Telefonia komórkowa
- Platformy komercyjne (np. REDD)

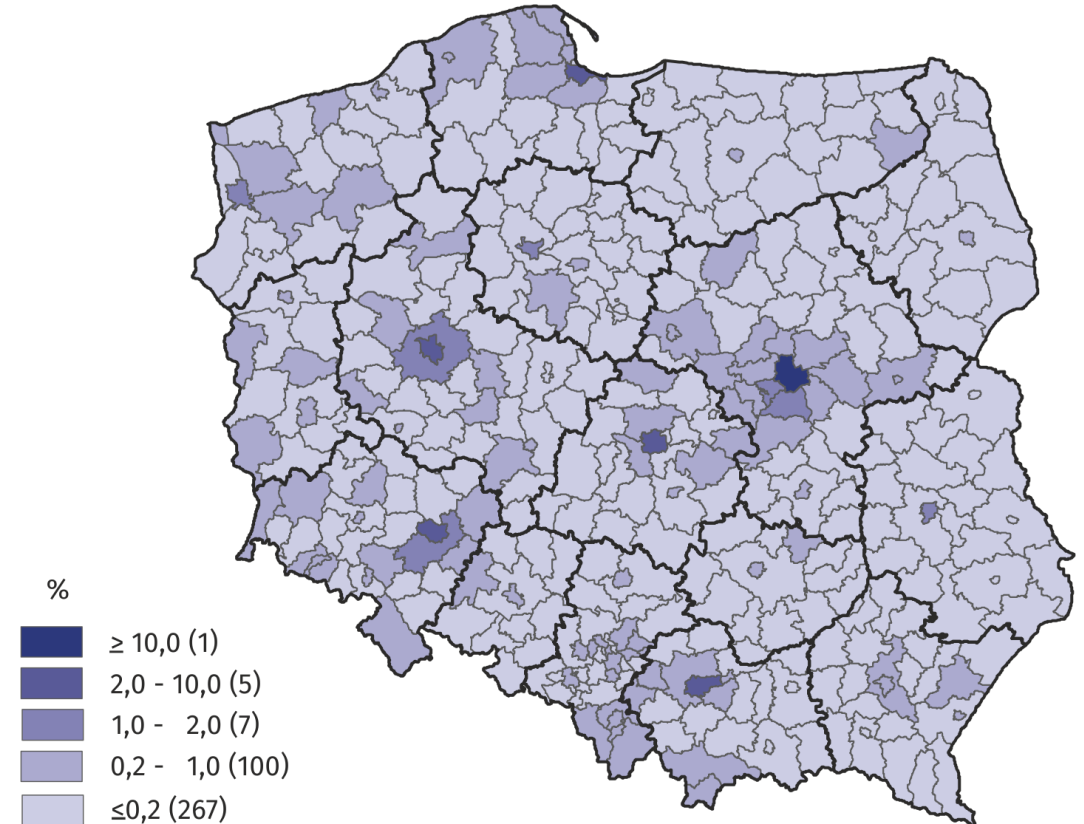
Zastosowanie:

- Gniazdownicy, migracje, liczba cudzoziemców w Polsce
- Monitorowanie upraw, planowanie przestrzenne, rekreacja w miastach
- Szybki szacunek sprzedaży detalicznej
- Ruch ludności
- Turystyka, Statystyki rynku nieruchomości

Wykorzystanie danych z telefonii komórkowej - Szacowanie liczby uchodźców

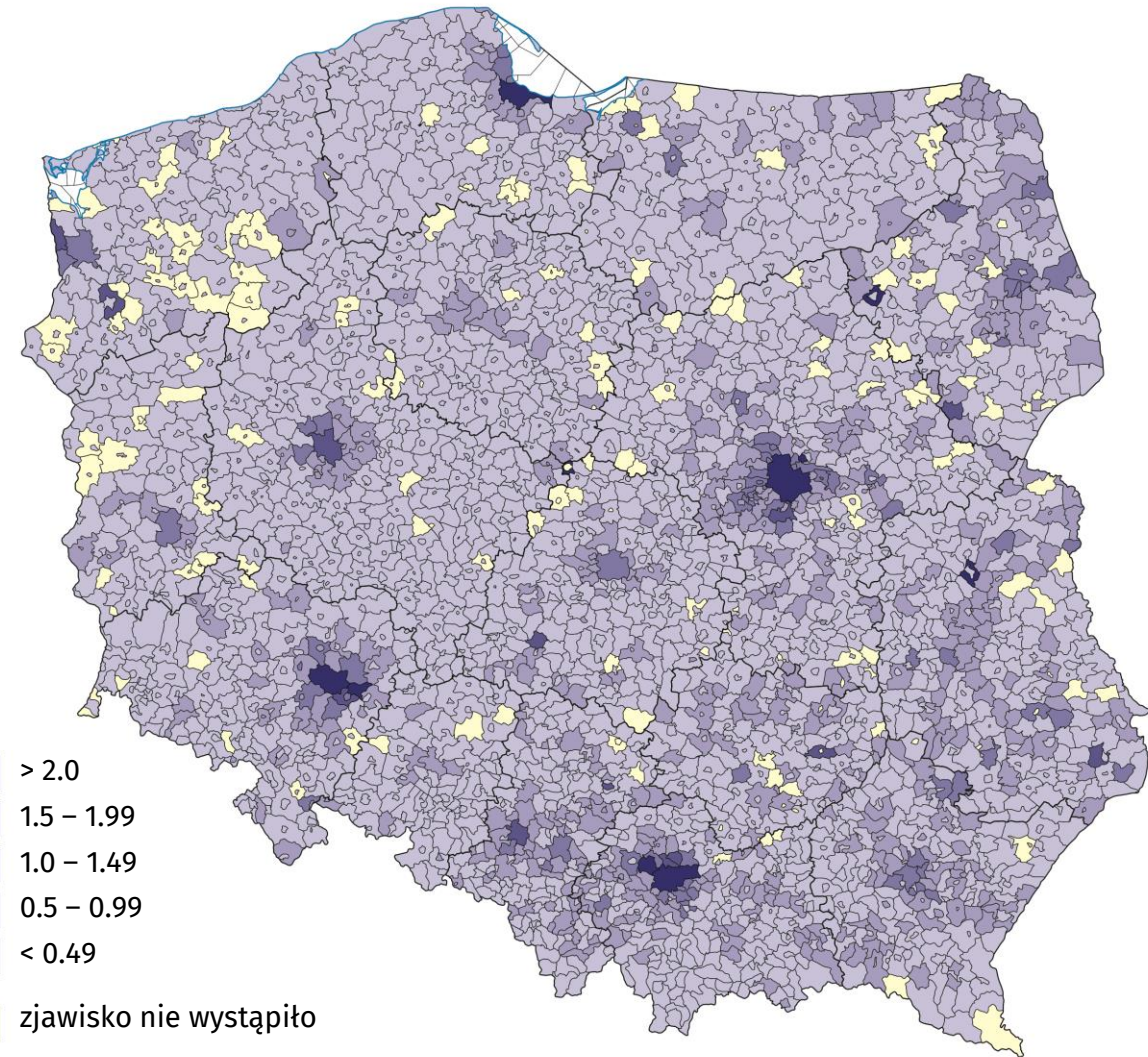
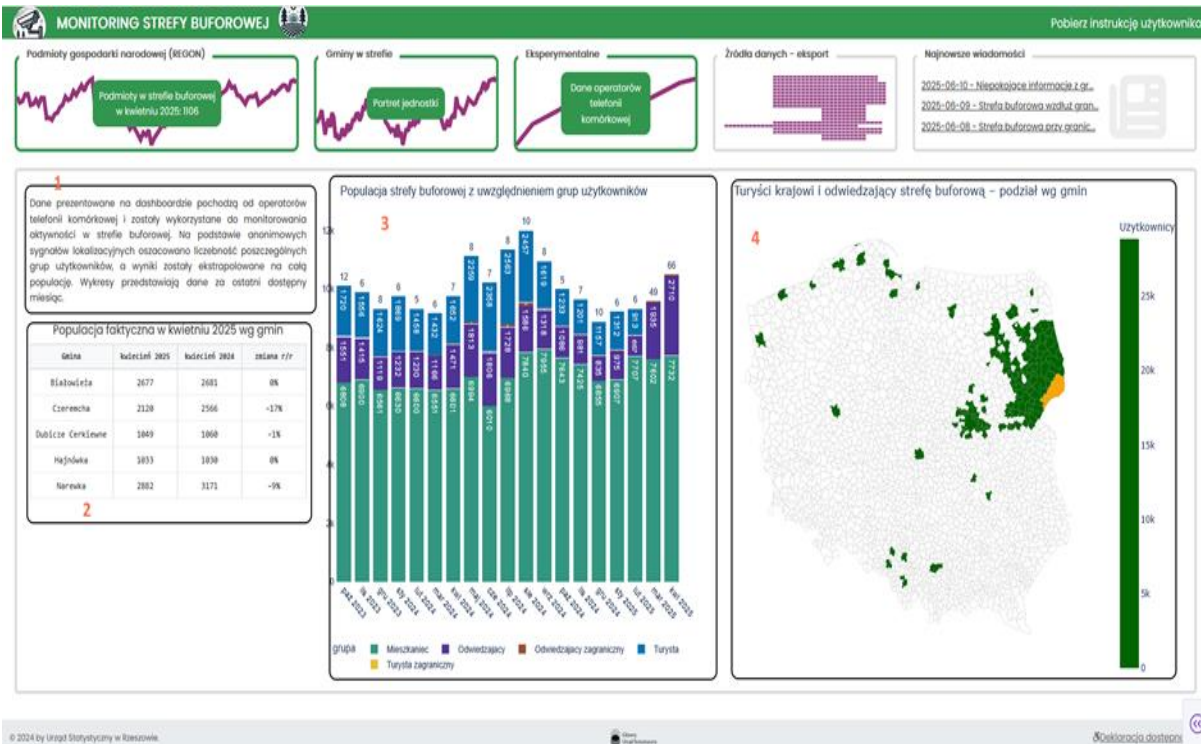

Odsetek uchodźców z Ukrainy w Polsce w 2023 r. według powiatów z wykorzystaniem źródeł administracyjnych.

Szacowany odsetek uchodźców z Ukrainy w Polsce w 2023 r. według powiatów z wykorzystaniem danych od operatorów sieci komórkowych

Dashboard tematyczny – strefa buforowa

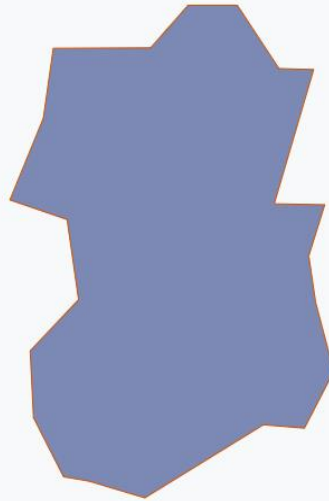
Współczynnik lokalizacji zawodów IT w Polsce

2025 ogółem Zielona Góra

Zielona Góra		LUBUSKIE
ogółem		ogółem
2025		2024

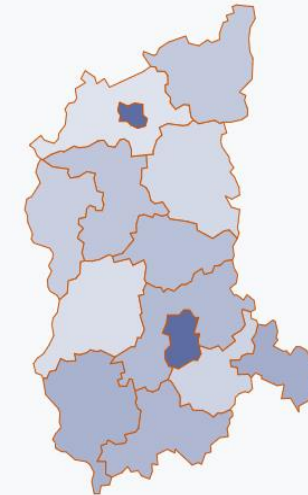
2024 ogółem LUBUSKIE

<< Wróć

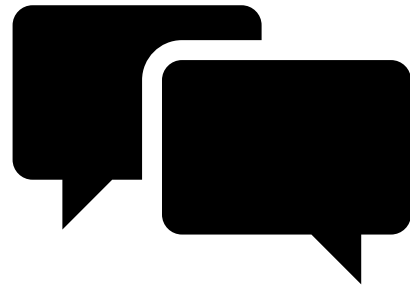
Liczba noclegów (KT-1)		
Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych ⓘ		
90 962	Turyści ogółem	1 466 775
73 586	Krajowi	1 130 828
17 376	Zagraniczni	335 947
Liczba turystów (KT-1)		
Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych ⓘ		
52 282	Turyści ogółem	699 992
43 538	Krajowi	543 124
8 744	Zagraniczni	156 868
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w % (KT-1)		
Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych ⓘ		
21,6	Turyści ogółem	31,4
Liczba turystów (Dane szacunkowe)		
Obiekty posiadające mniej niż 10 miejsc noclegowych ⓘ		

<< Wróć

Forum Wymiany Danych

Forum Wymiany Danych
to platforma
współpracy sektora
publicznego i
prywatnego

Cele Forum:

- Wypracowanie standardów prawnych, organizacyjnych i technicznych wymiany danych
- Wspólne badania i rozwój nowych metodologii statystycznych
- Wykorzystanie danych, których właścicielem są podmioty prywatne, w statystyce publicznej
- Dostarczanie szybszych, bogatszych i bardziej precyzyjnych informacji
- Wspieranie współpracy zgodnej z prawem i etyką

Zaufanie jako waluta przyszłości

GUS – gwarant bezpieczeństwa, jakości i neutralności

Dlaczego zaufanie jest kluczowe?

- W gospodarce danych to najcenniejszy zasób
- Nie da się go podrobić ani wymusić
- To fundament odpowiedzialnej statystyki

GUS jako instytucja zaufania publicznego:

- chroni prywatność obywateli
- działa bezstronnie
- zapewnia transparentność

Podsumowanie

Zapewnienie wsparcia instytucjom publicznym

Rozwijanie
współpracy
międzysektorowej

Edukacja: data
literacy, statistical
literacy

GUS buduje zaufany ekosystem danych:

Łączy sektory
publiczne i
prywatne

Chroni prywatność
obywateli i dane
z sektora
prywatnego

Wspiera innowacje
oparte na danych

Dziękuję za uwagę

Dominika Rogalińska
Wiceprezes Głównego Urzędu Statystycznego
ds. Technologii Informacyjnych
d.rogalinska@stat.gov.pl